

Tirgus pārskats

2010.gada 25. – 31.janvāris

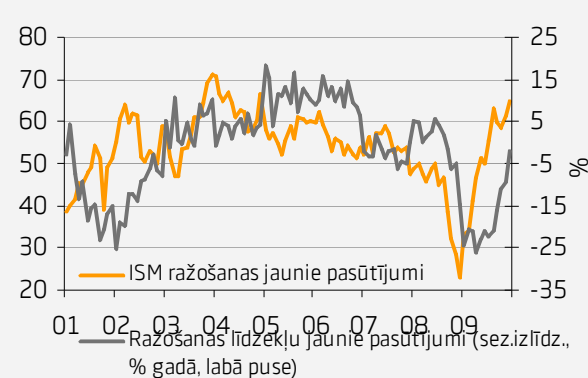
Šī nedēļa tirgiem bija satraukuma pilna un bija jūtams spiediens veikt pārdošanu, jo dominējošās bija bažas par ierobežojošas monetārās politikas īstenošanu Ķīnā un situāciju ES attālakajos nostūros, kopumā pozitīvajiem makroekonomikas datiem un peļņas rādītājiem paliekot otrā plānā.

Atkārtotās aktīva Grieķijas valdības obligāciju pārdošana saistībā ar izsakaņojošo informāciju, ka Grieķija esot piesaistījusi investīciju banku "Goldman Sachs", lai tā pārdotu Grieķijas obligācijas Ķīnā. Turklāt Francijas laikraksts "Le Monde" atsaucās uz EK dokumentu, kurā esot izstrādāts Grieķijas glābšanas plāns. Lai gan Grieķijas premjerministrs un ES komisārs Almunja šādu informāciju noliedza, tirgus reakcija bija asa un Grieķijas 10 gadu valdības obligāciju ienesīgums pieauga par gandrīz 1% (obligāciju ienesīgums mainās obligāciju cenai pretējā virzienā). Vācijas finanšu ministra uzruna parlamentam vēl vairāk saasināja situāciju, jo tajā tika norādīts, ka vājas dalībvalstis apdraud eiro zonu un tādēļ tām ir jāuzņemas pilna atbildība par savām darbībām, kas būtībā nozīmēja, ka viņš izslēdz iespējamību, ka spēcīgākās eiro zonas dalībvalstis varētu glābt Grieķiju.

Peļņas rādītāju publicēšana ASV, Eiropā un Japānā rit pilnā sparā. Līdz šim Eiropai nav veicies tik labi kā citiem reģioniem attiecībā uz uzņēmumu spēju pārsniegt analītiķu prognozes. Peļņas rādītājus esot publicējuši 31 no "DJ STOXX 600" indeksā iekļautajiem uzņēmumiem, 17 uzņēmumiem ir izdevies pārsniegt analītiķu prognozes. ASV no "S&P 500" indeksā iekļautajiem uzņēmumiem savus darbības rezultātus ir publicējuši 188 uzņēmumi, un 80% no tiem ir izdevies pārsniegt prognozes. Arī procents, par cik prognozes tiek pārsniegtas, ASV (vidēji par 13%) ir bijis lielāks nekā Eiropā (vidēji par 6%). Japānā 66 no "Nikkei 225" indeksa uzņēmumiem ir ziņojuši par saviem ceturkšņa rezultātiem un pozitīvie pārsteigumi ir bijuši gandrīz vienādā proporcijā ar negatīvajiem pārsteigumiem. Tomēr procents, par cik faktiskie rādītāji ir pārsnieguši prognozētos, Japānā ir bijis samērā labs – 14%. Neskatoties uz atšķirībām uzņēmumu relatīvajos rezultātos šajā peļņas rādītāju publicēšanas sezonā, ASV, Eiropas un Japānas akciju tirgu dinamika kopš 11.janvāra, kad tapa zināmi "Alcoa" rezultāti un aizsākās sezona, ir atstājis vienādi.

Saskaņā ar provizoriskajiem aprēķiniem par ASV reālo IKP pieaugumu 4.ceturksnī, ceturkšņa pieaugums gada izteiksmē ir bijis 5,6%, kas ir straujākais kāpums kopš 2003.gada. Lai arī tas nedaudz pārsniedz prognozēto, analītiķi to jau lielā mērā paredzēja. Šādu kāpumu veicināja krājumu apjomu palielināšanās. Šogad krājumu cikla pozitīvais efekts visdrīzāk ka samazināsies, tomēr fiskālās stimulēšanas pasākumi un uzņēmumu kapitālieguldījumi laika gaitā varētu palīdzēt izaugsmei. ASV "ISM" pētījuma rādītājs par jaunajiem pasūtījumiem liecina par stabilu kapitālizdevumu palielināšanos tuvākajā nākotnē. Pagājušajā nedēļā klajā nākusi informācija liecināja arī, ka ar aizsardzību nesaistītu ilgstoša patēriņa preču (atskaitot transportlīdzekļus) pasūtījumu apjoms bija samērā labs (skat. 1.grafiku).

1.grafiks. Pamata ražošanas līdzekļu jaunie pasūtījumi un "ISM" jaunie pasūtījumi

Piezīme. Ar aizsardzību nesaistītie ražošanas līdzekļi (atskaitot lidaparātus un to daļas)

Gaidāms, ka Baraks Obama piedāvās Kongresam pieņemt budžetu USD 3,8 triljonu apmērā. Tas budžeta deficītam šogad liktu sasniegt rekordlielu apmēru (USD 1,6 triljonus), tomēr ASV administrācija paredz, ka budžeta ieņēmumu izrūkums līdz 2013.gadam samazināsies, sasniedzot USD 700 mljrd. jeb 4% no IKP. Budžeta deficīta samazināšana gan nebūs viegla, jo republikāņi nevēlas pieļaut nodokļu paaugstināšanu un cenšas bloķēt veselības aprūpes reformu, kas apturētu veselības aprūpes izmaksu kāpumu.

Pēdējo nedēļu laikā Eiropas reģiona dati ir bijuši ne izteikti labi, ne slikti, tādēļ kā pozitīvu lietu var minēt to, ka EK konjunktūras pētījums sniedza zināmu pārliecību par atlabšanas stabilitāti. Ekonomiskās konjunktūras rādītājs turpināja uzlaboties, kas īpaši vērojams ir rūpnieciskajā sektorā, kur pasūtījumu apjoms ir samērā stabils un krājumu samazināšanās turpinās. Arī patērētāju optimisms ir nedaudz uzlabojies, sākot mazināties bažām par bezdarbu. Tāpat populārā Vācijas IFO konjunktūras pētījuma rezultāti bija nedaudz labāki kā prognozēti. IFO indekss janvārī sasniedza 95,8 punktus, kas ir kopš 2008.gada jūlija augstākais rādītājs (skat. 2.grafiku).

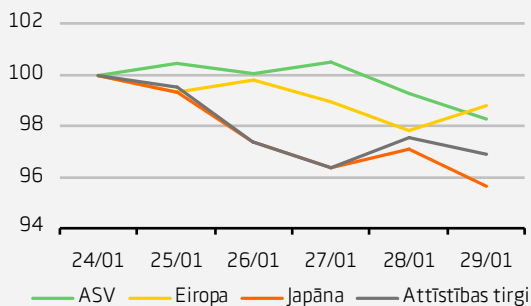
Polijas reālā IKP pieaugums 2009.g. bijis 1,7%, kas ir labāk kā paredzēts analītiķu kopīgajās prognozēs, tomēr tas nebija pilnībā negaidīts pārsteigums. Polijai kredītesānās krīzes laikā ir klājies nedaudz labāk kā citām Centrāleiropas un Austrumeiropas valstīm, pateicoties tās samērā nelielajai atkarībai no ārvalstu tirdzniecības. Ziņojot par minēto IKP pieauguma rādītāju, Polijas premjerministrs Donalds Tusk arī nāca klajā ar valdības reformu plāniem, ar kuru palīdzību budžeta deficītu paredzēts samazināt no 6-7% no IKP 2009.g. līdz 3% 2012.gadā. Viens no plāna punktiem ir ierobežot valsts tēriņu palielināšanos, nosakot pieauguma griestus 1% gadā (plus inflācija). Ierobežojumi tiks noteikti arī dažām lauksaimniekiem paredzētām sociālo tēriņu programmām. Tomēr, kā norāda bijušais Taska valdības finanšu ministra vietnieks, reformu plāns nav pietiekami konkrēts un tajā trūkst reāli piedāvājumi par nepieciešamo tēriņu samazinājumu sasniegšanu.

Krievijā ir aizsākusies diskusija par valsts kontrolēto banku privatizāciju. Privatizācija bez šaubām uzlabotu šo finanšu iestāžu efektivitāti. Piemēram, "McKinsey" veiktā pētījumā konstatēts, ka bankas var būtiski palielināt produktivitāti, ja pa reģionālajām filiālēm un pārstāvniecībām sadalītās administratīvās un atbalsta struktūrvienības tiek centralizētas. Krievija plāno šogad ar privatizācijas palīdzību piesaistīt USD 2,5 mljrd. "Sberbank" vadītājs Germans Grefš Davosā norādīja, ka "Sberbank" privatizācija būtu labs sākums, kā arī palīdzētu Krievijai finansēt 10 gadu laikā pirmo budžeta deficītu. Krievijas finanšu ministrs Aleksejs Kudrins bija piesardzīgāks, norādot, ka valsts labāk nogaidīs līdz tirgi būs pilnībā atkpošies.

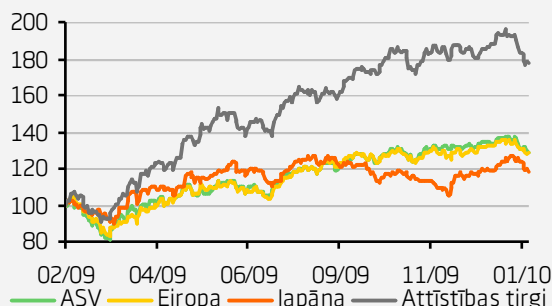
2.grafiks. IFO Vācijas biznesa klimats

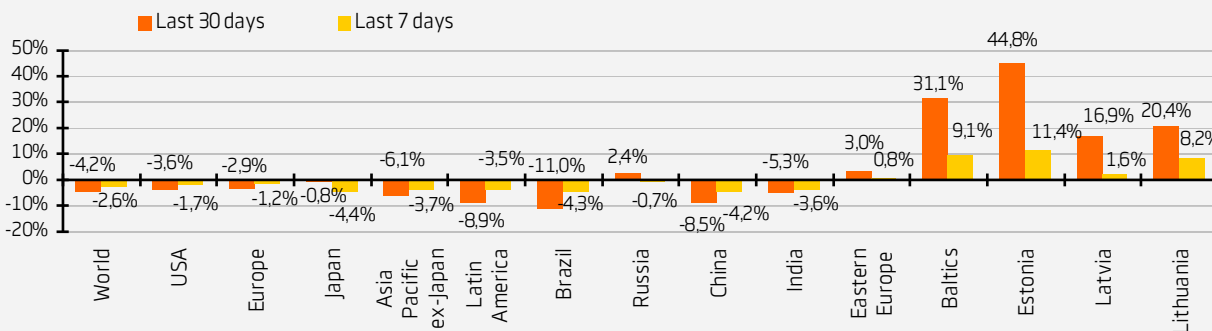
3.grafiks. Akciju tirgi pagājušajā nedēļā

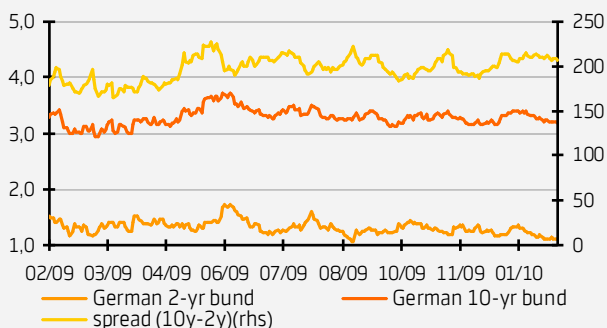
4.grafiks. Akciju tirgi pēdējos 12 mēnešos

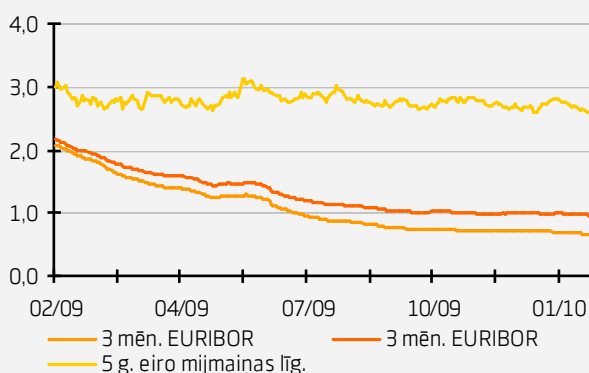
5.grafiks. Akciju tirgu rezultāti. ¹

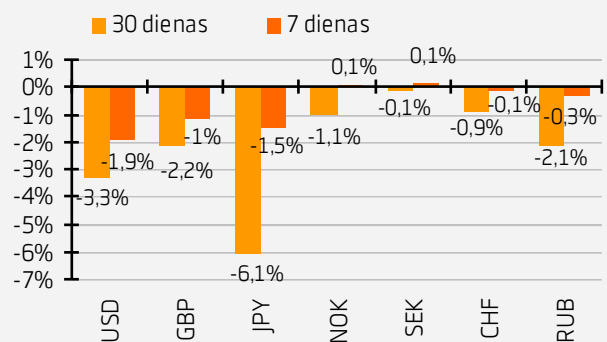
6.grafiks. Vācijas valdības obligāciju ienesīgums

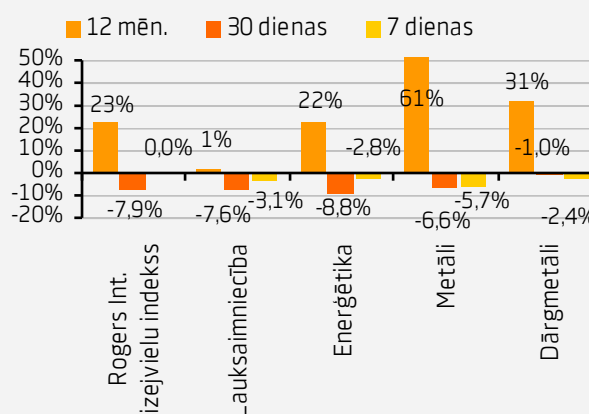
7.grafiks. EURIBOR likmes pēdējos 12 mēnešos

8.grafiks. EUR pret noteiktām valūtām

9.grafiks. Izejvielu rezultāti

Grafiki no "Bloomberg" (ja nav norādīts savādāk)

Piezīme. Ja nav norādīts citādi, visi ienesīguma rādītāji ir izteikti attiecīgo indeksu valūtās.

Atruna: Šo apskatu ir sagatavojuši Baltijas investīciju centra analītiķi no Swedbank AS Igaunijā, AS Swedbank Latvijā un AB Bankas Swedbank Lietuvā (turpmāk tekstā minētās bankas un to daļas vai saistītie uzņēmumi kopā saukti „Swedbank Baltijas grupa”). Apskatā izteiktie viedokļi var atšķirties no citu Swedbank Baltijas grupas darbinieku izteiktajiem viedokļiem. Šis apskats balstīts uz publiski pieejamu informāciju, kas tiek uzskatīta par uzticamu un atspoguļo analītiķu personīgo un profesionālo viedokli par šādu informāciju. Apskats atspoguļo analītiķu izpratni par attiecīgo informāciju apskata sagatavošanas brīdī, un apstākļu mainīšanās dēļ šī izpratne var mainīties. Šis apskats ir sagatavots, izmantojot analītiķu labākās prasmes, un pēc visas viņu rīcībā esošās informācijas šis apskats ir pareizs un precīzs, taču neviena Swedbank Baltijas grupas sabiedrība, nedz arī to vadītāji vai darbinieki nav atbildīgi, ja apskatā minētie apstākļi izrādījušies nepareizi vai neprecīzi. Šis apskats ir tikai un vienīgi informatīvs. Šo apskatu nekādā veidā nevar uzskatīt par solījumu vai garantiju no Swedbank Baltijas grupas, tās sabiedrību vadītāju vai darbinieku puses, ka apskatā aprakstītie apstākļi patiešām piepildīsies vai ka prognozes izrādīsies patiesas. Šo apskatu nevar interpretēt kā ieteikumu ieguldīt vērtspapīros, noslēgt finanšu darījumus vai rīkoties kādā citā veidā. Swedbank Baltijas grupa, tās sabiedrību vadītāji un darbinieki nav atbildīgi par jebkādiem zaudējumiem, kas apskata lietotājam var rasties, uzticoties tajā sniegtajai informācijai. JA ESAT IZLĒMUŠI RĪKOTIES, PAMATOJOTIES UZ ŠO APSKATU, JŪSU PIENĀKUMS IR PAŠAM PĀRBAUDĪT UN IZVĒRTĒT ATTIECĪGĀS RĪCĪBAS EKONOMISKO PAMATOTĪBU UN IESPĒJAMOS SAISTĪTOS RĪSKUS.

¹ Grafiks atspoguļo attiecīgā "MSCI" reģionālā akciju indeksa rezultātu USD valūtā, izņemot Austrumeiropu ("DJ Stoxx EU Enlarged") un Baltijas akcijas ("OMX" indeksi).